

Joan Josep Nuet:

‘Si el procés no es recicla, pot acabar en un fracàs col·lectiu’

Entrevista a l'ex-secretari tercer de la mesa del parlament i diputat de Catalunya en Comú-Podem, processat al Suprem per desobediència pels plens del 6 i 7 de setembre

Joan Josep Nuet (Reus, 1964) era secretari tercer de la mesa del parlament quan van tramitar-se i aprovar-se les lleis del referèndum d'autodeterminació i de transitorietat política i fundacional de la República als plens del 6 i 7 de setembre de l'any passat. Pel fet d'haver tramitat les lleis, el Tribunal Suprem espanyol l'ha processat per un delict de desobediència, juntament amb els ex-membres independentistes de la mesa. Aviat arribarà el judici, Nuet defensarà la seva innocència al tribunal i espera sortir-ne absolt amb la resta d'ex-companys de mesa.

Aquesta legislatura Nuet no forma part de la mesa, però continua al parlament com a diputat de Catalunya en Comú-Podem. També és secretari general de Comunistes de Catalunya i coordinador d'Esquerra Unida i Alternativa. Parlem amb Nuet sobre com va viure els plens del setembre passat, sobre el judici contra els dirigents independentistes i contra ell mateix i també sobre la sortida de Xavier Domènech.

—La marxa de Xavi Domènech debilita el projecte dels comuns?

—Era una persona que agrupava moltes coses. El respecte de les polítiques d'esquerres clàssica, de la tradició més obrera, perquè tenia aquesta sensibilitat i era percebut per aquest món com un dels seus. I alhora era percebuda com una persona de la nova política, del 15-M... hi ha molt poques persones que aglutinin com ell. És un canvi qualitatiu que cal analitzar amb profunditat. Hem de fugir de respostes o propostes immediates o en calent. Cal pensar què ha passat, per què i com responem. La política catalana té una capacitat de consumir persones per la seva rapidesa i contundència. Encara estem païnt aquesta situació.

—Us va sorprendre? O abans de l'estiu ja es podia intuir?

—Abans de l'estiu vam percebre signes de cansament, però no sabíem que tenia una decisió presa. Probablement va decidir-ho durant les vacances. Hi havia signes d'esgotament.

—S'ha publicat que hi ha una pinça entre Ada Colau i ICV. Això ha influït?

—Encara no tinc una anàlisi madura en concret. Sí que sí que tant el procés català com el mateix procés de construcció de Catalunya en Comú han estat esgotadors. El Xavi tenia moltíssimes virtuts, una d'elles que era nou en política i una persona fresca. Per tant, no li agradaven els conflictes ni les tensions. Altres persones més habituades a la política tenen experiència en aquest sentit. Avui la política catalana és molt conflictiva, crec que no hi ha cap partit polític que els últims anys no hagin tingut en algun moment o altre una qüestió complexa. És una cosa generalitzada, i crec que el Xavi en aquest tema era especialment sensible. Ho vull deixar aquí, les pròximes setmanes farem una anàlisi més profund i oferirem explicacions públiques més concretes.

—Qui agafarà el lideratge del grup parlamentari?

—No ho sé. Els vuit diputats estem preparats per a agafar-lo. Hem de fer una anàlisi de condicionants, però no crec que a priori hagi de ser una decisió excessivament problemàtica.

—Avui és 7 de setembre. Què recordeu del ple de l'any passat?

—No van ser les millors jornades de la història del Parlament de Catalunya. La majoria independentista, o almenys una part, estava carregada de bones intencions per a canviar el país i moltes coses. Però va cometre uns errors que després, com que el procés no va acabar bé... crec que avui el nivell de consens dels errors comesos és molt gran. Moltíssima gent que el 6 i 7 de setembre va promul-

gar aquestes lleis, avui no ho farien. Es va improvisar molt perquè no hi havia una planificació dels impactes que hi hauria al parlament. I es van rebregar alguns conceptes democràtics que s'han de preservar en tota democràcia, i per tant també en els processos que puguin dur Catalunya cap a la llibertat. La improvisació no va ser bona i la imatge que vam transmetre al país no va ser positiva. Va ser una imatge caòtica. I es van trepitjar drets democràtics dels diputats, la majoria independentista era absoluta, però no una majoria parlamentària qualitativa ni una majoria social aclaparadora. No ho era. La conseqüència del 6 i 7 és que una part de Catalunya va allunyar-se de les institucions, profundament del parlament. Això va crear un forat que encara ara estem gestionant. Crec que s'hauria d'haver redimensionat el que es volia fer en base a una majoria sobiranista més àmplia que implicés persones no independentistes, però democràticament radicals.

—El primer d'octubre era a la cantonada i l'independentisme havia d'aprovar la llei del referèndum.

—Va haver-hi un debat molt important sobre com vestir l'1-O i una fórmula era un decret del govern. Podria haver tingut la mateixa base que la llei aprovada al parlament, una cobertura jurídica per l'1-O. Amb un decret del govern, el parlament no s'hagués degradat aquells dies. No es va prendre aquesta opció, però una part molt important dels grups parlamentaris la defensaven. Altres no. Crec que es va cometre un error i que si s'hagués escoltat més a la presidenta Forcadell...

—Què proposava Forcadell?

—Era conscient de les limitacions de la metodologia que se li oferia i que el parlament quedava en fals a l'hora de tramitar aquestes lleis. Era la seva opinió i evidentment formava part de la majoria independentista, és valenta i va tirar-ho endavant. Era evident que les coses s'estaven fent bé. El problema és que el procés i aquells dies eren com una bola de neu, però no se sabia gaire bé qui l'empenyia. Al final tot va acabar malament, tot i que l'1 i el 3 d'octubre vam tenir un exemple de democràcia popular com poques vegades hem vist. S'arriba al 27 d'octubre amb errors de fons, falta d'estratègia i sense saber ben bé qui decidia què. Va ser un cúmul d'errors i el més interessant és aprendre de les coses positives i negatives d'aquells dies. Trencar amb el règim del 78 és una idea política complexa i difícil. És sa reconèixer els errors d'aquells dies perquè en el futur les coses es puguin fer millor. Vaig intentar aconsellar de la millor manera possible i vaig posar-hi el coll en algunes decisions, com s'ha comprovat amb el meu processament.

—La presidenta Forcadell era partidària de la via del decret del govern?

—Ella era partidària de no sotmetre el parlament a una situació que el degradés. Com a alternativa a això n'hi havia diverses, i crec que no se la va escoltar.

—L'heu poguda visitar a la presó?

—Encara no, estic pendent que m'assignin un dia. Vaig visitar l'Oriol Junqueras el 3 d'agost. Vull anar a veure la Carme i també els altres presos, però hi ha unes llistes llargues de família, col·laboradors estrets que dissenyen amb ells operatius polítics... jo sóc un observador i tinc paciència, però vull visitar tots els presos polítics i vull anar també a Ginebra a veure la Marta Rovira perquè teníem una relació personal d'amistat.

—Tornem al 6 i 7 de setembre. No esteu d'acord amb com es van fer les coses per part de l'independentisme, però hi havia una actitud de diàleg. En canvi, alguns grups de l'oposició van practicar el filibusterisme.

—Una part de l'oposició, com que va sentir-se agredida per la manera de tramitar les lleis, va treure el pitjor de la política. Pur filibusterisme que tenia com a objectiu destruir, impedir i taponar sense debat polític ni debat d'idees. Vam viure hores senceres de pur filibusterisme polític que fou l'altra cara de la moneda. Si la majoria independentista improvisava com desenvolupar la tramitació de les lleis, per part de l'oposició va haver-hi comportaments que em van fer avergonyir. Formes de filibusterisme polític que no tenien altre objectiu que destrossar psicològicament l'adversari. Van ser dies tristos que ens hauríem d'haver estalviat, el Parlament de Catalunya no es mereixia aquella situació. En poques hores estàvem canviant la història de Catalunya sense tenir pràcticament metodologia. No

era el mètode parlamentari adequat i el suport social era gran, però no suficient. Les manifestacions amb banderes espanyoles d'aquells dies, que no s'havien vist durant dècades a Catalunya, formen part d'una reacció contrària a això. Segurament moltes persones que van sortir no eren fatxes ni partidàries de Ciutadans, però van sentir-se agredides. És un tema molt important, no podem avançar en un procés d'aquestes característiques amb majories febles. Es necessiten majories més àmplies. Això no es va tenir en compte i continua essent un dèficit del procés. Si no es té en compte, si el procés no es recicla, pot acabar en un fracàs col·lectiu molt important perquè no té prou força per guanyar. Per tant, anem a gestionar derrotes. I alguns el que volem és gestionar victòries, però es necessita el punt de paciència que no es va tenir. El #TenimPressa va convertir-se en la soga del penjat i en un cinturó que ens va apretar de tal manera que ens va fer fracassar.

—Posteriorment el Tribunal Constitucional espanyol va avalar la reforma del reglament del parlament que volien fer JxSí i la CUP per a tramitar les lleis de desconnexió per lectura única. Ho dic perquè amb aquest procediment, plenament legal, potser els plens haguessin transcorregut de la mateixa manera.

—Això és una gradació. Si el parlament no hagués fet aquest tipus de tramitació, hauria estat millor perquè ja hi havia unes decisions preses. Un decret del govern era una fórmula més adequada, creava menys crispació. Dins del parlament hi ha diverses maneres de fer les coses. Es poden tramitar lleis per lectura única, per ponència ordinària, per la via d'alteració de l'ordre del dia del ple... en la mesura que es cerquin fórmules més ràpides i executives, més t'allunyes de les garanties democràtiques i més errors comets. Si s'hagués valorat de tenir una majoria qualificada, hauria estat millor. Però s'havia de construir, i es va donar per vàlida una majoria absoluta. Si es podia 'matar' el tema en unes hores, perquè destinar-hi més dies?

—Es va fer així per a evitar una suspensió immediata del Tribunal Constitucional.

—Evidentment, però això és un joc complex. Per a evitar el Constitucional, podem reunir el parlament a Brussel·les i ho acordem allà. És un fil que, si l'anem estirant, ens quedem sense jersei. Si l'astúcia preval per a intentar que el Constitucional no ens atrapi, quedem atrapats per l'astúcia. Ens podríem inventar accions astutes, com convocar el ple a una hora determinada, avançar-lo i votar abans per a aprovar una llei. Però vaja... estem parlant d'una decisió que canvia la història del país. Dels últims quaranta anys i dels quaranta anys vinents. Algú creu que una decisió d'aquesta dimensió ve d'un cop de cintura? Si es fa, vol dir que som un fet aïllat de país. Hi ha una societat! Aquella legislatura hauria d'haver desenvolupat la idea d'un debat social i constituent que crees estructures socials prou àmplies que després tinguessin repercussions parlamentàries més àmplies. Si aquella majoria absoluta independentista hagués estat tan determinant, Catalunya ja seria un estat independent. I això no ha passat perquè la gestió de la realitat va més enllà d'aquella majoria parlamentària. És un conjunt de factors més difícil, hi ha una dimensió europea, una dimensió de l'estat... es va banalitzar i frivoltzar aquesta realitat, però a l'hora de la veritat la realitat va ofegar el relat.

—Comentàveu abans que vau sentir vergonya per l'actitud d'alguns grups de l'oposició. En aquells plens també va escenificar-se la ruptura de Catalunya Sí que Es Pot. Vau tenir una discussió tensa amb Joan Coscubiela. Com valoreu la seva actitud aquells dies?

—Crec que no va haver-hi una ruptura. Hi havia una certa consciència de final de legislatura i el grup parlamentari de Catalunya Sí que Es Pot era un instrument provisional. Ja érem en la fase de construcció de Catalunya en Comú i hi havia sensibilitats diferents. He de destacar que el grup parlamentari va votar sempre el mateix. Vam votar contra la llei de transitorietat i ens vam abstenir en la llei del referèndum. Hi havia diferents sensibilitats, com a la societat catalana, però vam votar tots el mateix i possiblement el grup actual votaria en el mateix sentit aquelles lleis. Però és veritat que va haver-hi situacions personals que van dificultar-ho tot. La relació entre l'Albano-Dante Fachin i en Joan Coscubiela no era bona i no era un tema senzill de gestionar. Independentment de les lleis del 6 i 7, el grup estava en una fase final i érem conscients que arribaria un altre grup dels comuns.

—Com recordeu l'acció d'Angels Martínez de retirar les banderes espanyoles?

—La conec des de fa més de trenta anys. És una lluitadora antifeixista que ha patit durament la repressió franquista. S'ha d'entendre el seu gest tenint en compte el seu context. Ella no volia de cap de les maneres insultar els espanyols de bona fe, els demòcrates i els republicans. Però en aquella bandera reconeix la imposició. Va ser una acció, un gest antirepressiu, antifeixista... digueu-li com vulgueu. Sé que va ser un gest criticat. Jo no ho hauria fet, de cap de les maneres, perquè la bandera representa molta gent demòcrata espanyola. Ella es va deixar anar, però insisteixo, analitzant la història d'aquesta dona, també es mereix un punt de respecte.

—**Primer d'octubre. On éreu? Com ho vau viure?**

—Vaig arribar molt aviat al meu col·legi a Montcada i Reixac. Vaig ser-hi fins el final amb tota la meua família per a defensar l'escola i a garantir el pas obert a les sis del matí. Vam votar i vam tenir la sort que no va aparèixer res més que dos mossos per a intentar tancar l'escola, però nosaltres érem tres-cents. No va aparèixer la policia espanyola ni la Guàrdia Civil. El millor moment va ser quan vam treure les urnes de l'escola i vam dur-les al carrer Major de Montcada. Va ser orgull col·lectiu i una victòria. Va ser un dia de glòria, sense cap mena de dubtes.

—**Us puc preguntar què vau votar?**

—Ho podeu preguntar, però no us contestaré.

—Aviat arribarà el judici del Suprem. És un judici polític?

—No n'hi ha cap dubte. És un judici polític vestit d'elements judicials i debat legal, però darrere hi ha una causa política. Això no és un insult ni un menyspreu. Hi ha una lectura i una interpretació constitucional que és política, no jurídica. A més, hi ha una recreació amb el delictes de rebel·lió que sense l'ambient polític seria impossible. Igual que la sentència del Constitucional del 2010 fou política, aquest judici i aquesta sentència seran polítiques.

—**Esteu processat per desobediència, juntament amb Anna Simó, Lluís Corominas, Lluís Guinó i Ramona Barrufet. Vau desobeir?**

—No. Ja li vaig dir al jutge.

—**Llarena us va escoltar amb simpatia, segons que vau explicar dijous a RAC 1.**

—Ho matiso. Em referia al fet que no hi havia una càrrega de tensió. Ell em va preguntar i jo li vaig contestar que no sóc independentista i que el meu comportament tenia una lògica democràtica. Hi havia una tensió diferent entre el jutge o el fiscal i jo respecte de la que mantenien amb altres membres de la mesa. Llarena va preguntar-me per què vaig abstenir-me en la tramitació de la llei de transitorietat. Del ple no en volien saber res, només preguntaven sobre les tramitacions a la mesa. Després també em va preguntar sobre votacions concretes. Va haver-hi un clima de diàleg. Vaig dir-los que no havia desobeït al Constitucional, i ho mantindré al judici. Per temes tècnics que no sé si valen la pena de comentar.

—**Endavant.**

—Primer, la llei del referèndum. La mesa va aprovar una tramitació ordinària. Què vol dir? Que es constitueix una ponència, que s'aprova un període de treball amb compareixences, debat d'esmenes i finalment un informe preceptiu del Consell de Garanties Estatutàries i el debat i votació al ple, d'esmenes i de la llei. Un període suficientment laxe. Sempre s'ha fet un debat al parlament, una aprovació d'una llei o resolució i una suspensió del Constitucional. Sempre a posteriori. No hi ha cap dubte del control constitucional, però s'exerceix al final, una vegada aprovada la llei. Quan la mesa admet a tràmit la llei, no sap quin text final es votarà perquè poden fer-se canvis del text original o incorporar-se esmenes. No hi havia cap dubte que el Constitucional podia intervenir, com havia fet durant la comissió d'estudi del procés constituent. Algú pot dir que jo, amb aquella tramitació inicial, s'acabaria convocant un referèndum considerat il·legal pel Constitucional. Escolti, jo no tinc per què saber això ni he que prejutjar.

—Per tant, defenseu que la mesa es va limitar a tramitar les lleis.

—Jo sóc membre de la mesa i he de donar tràmit a un projecte legislatiu perquè he de donar sortida a la capacitat que tenen els diputats de tenir iniciativa parlamentària. Vaig creure que hi havia molts moments de control constitucional i que el tràmit inicial podia fer-se. Segon, les notificacions que teníem no deien res d'impedir la tramitació d'una hipotètica llei de referèndum. Teníem un consell perquè no es desenvolupessin elements de la declaració del 9 de novembre del 2015, que havia estat suspesa. Vaig dir-li al jutge que tenia dubtes sobre què fer, i vaig triar el camí de facilitar la iniciativa dels diputats i el debat parlamentari. El dia 6, JxSí i la CUP van dir que volien incloure la llei a l'ordre del dia del ple. Quan el ple va votar-ho, vaig votar en contra de la tramitació exprés perquè en aquell moment el ple actuava de mesa. Per tant, no vaig voler desobeir. I si ho vaig fer, va ser sense intenció. I per tant, no puc ser acusat i així ho defensaré al judici. Però això vol dir que estem matant el sistema parlamentari perquè es crea un filtre de constitucionalitat nou que interfereix en els drets dels diputats. El control ha de ser al final, una vegada aprovada una llei, com s'ha fet sempre.

—Per a entendre'ns. Acusar la mesa de desobediència per haver tramitat aquestes lleis suspeses posteriorment seria com acusar-la de desobediència per haver tramitat altres lleis com la de la sanitat universal, el canvi climàtic o la pobresa energètica, també suspeses pel Constitucional.

—Exacte. La tasca de la mesa no és jutjar la constitucionalitat de les iniciatives parlamentàries perquè no som constitucionalistes i no és la nostra obligació. A més, després s'ha acatat el veredict del Constitucional. Per tant, no hem desobeït. A més, la resolució del 9-N no parlava de referèndum, parla d'independència i procés constituent. A més, la resolució de Catalunya Sí que Es Pot sobre el referèndum durant el Debat de Política General parlava de referèndum i no estava suspesa. En canvi, les de JxSí i la CUP van ser suspeses. A la mesa, vam tramitar-les les tres perquè les tres parlaven de referèndum en diferents termes, però no parem a mirar quina pot incomplir les sentències del Constitucional. A la mesa potser tenim vuitanta propostes de resolució per a tramitar en una hora. La mesa és un òrgan de tràmit, no de debat polític. En trenta anys de parlament, mai s'ha tirat enrere una proposta de resolució, i en canvi, sempre a posteriori, algunes han estat suspeses.

—Si us condemnen per desobediència i us inhabiliten, acatareu la sentència?

—No és un concepte que tingui al cap. Jo crec que sóc innocent i que no vaig desobeir, i per tant no seré condemnat. Ni jo ni la resta de companys de la mesa acusats del mateix. Veurem què fem quan hi hagi la sentència del Suprem. De moment, no em vull pronunciar.

—Pot passar que condemnin els membres de la mesa independentistes i que, en canvi, us absolguin a vós.

—És una de les possibilitats. En algun moment, sobretot per part del fiscal del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, una voluntat de tracte diferenciat en què es va argumentar que les meves intencions no eren subvertir l'ordre constitucional i que, per tant, els meus vots eren equivocats. Jo no accepto que m'equivoqués en aquest sentit, jo sabia el que feia. Volia obeir el Constitucional i després hem acatat la suspensió d'aquestes lleis. Per tant, crec que les intencions queden clares. Espero que aquest biaix ideològic no hi sigui a l'hora de jutjar.

—Us ha sorprès el silenci de l'esquerra espanyola contra la repressió? Creieu que no s'ha denunciat prou la situació?

—L'esquerra espanyola amb qui jo combrego no ha restat en silenci. Unidos Podemos ha tingut un posicionament clar en contra d'aquest judici i s'ha demanat públicament, tan Pablo Iglesias com Alberto Garzón, que no hi hagi causa penal. Pot haver-hi crítica política i es poden censurar i criticar moltes coses. Mai a la vida intentaria criminalitzar els meus adversaris polítics, perquè avui els toca a uns i demà es poden criminalitzar uns altres. Pot haver-hi un dia un govern de l'estat que criminalitzi la doctrina de Ciutadans. I a Albert Rivera, pel que ha fet avui a TV3, l'acusessin de violència i l'empresonessin. Jo mai el portaria a un judici penal ni l'empresonaria pel que diu i fa, sinó que el criticaria políticament i intentaria que el màxim de gent possible es convencés que aquesta actitud mereix una censura política. Tota la crítica política que calgui. Alguns dirigents independentistes han comès

errors com una catedral, però posar-los trenta anys a la presó per aquests errors polítics? Tots acabaríem a la presó. Els dirigents que van gestionar la crisi econòmica no haurien d'anar tots a la presó per l'esclat de la bombolla immobiliària i la taxa d'atur? Tots a la presó! Home, no podem convertir la política en un fet penal. Perquè si no quan s'esgoti el tema penal tots traurem les espases i les pistoles i farem un duel de cavallers per veure qui guanya les eleccions. Hem de preservar la política. Quan es traspasa aquesta línia, qualsevol queda enrere.

—Parlant d'eleccions, els comuns apostaran per coalicions amb partits d'esquerres i per repetir experiències com les de Badalona, amb aliances amb la CUP?

—Crec que els comuns tenen una identitat global que cal preservar, però a nivell local cal adaptar una resposta a les necessitats i aliances locals. Cal fer acords amb tanta gent com puguem, amb partits d'esquerres, sobiranistes... i defensar projectes de ciutat. Som permeable a això. No perdre la identitat, però hem de ser permeables a tot el que es mou a l'esquerra sobiranista.